Abram sestupuje do Egypta

Původ materiálu
Tomáš Pavelka
Pořadí v lekci
2

Gen 12,10–20

Hlavní myšlenky (pro vyučujícího):

- Hned po vyjití a Abramově nadšené oslavě Boha v Moré přichází selhání. Celý Abramův příběh je taková „anatomie víry“, ukazuje nám, jak víra funguje. Teď se dozvídáme, že selhání ve víře často přichází hned na samém nadšeném začátku – a přece Abramův příběh bude pokračovat dál.

- Za povšimnutí stojí, že Bůh, ač Abramovi dal svá zaslíbení budoucnosti, o nastávajícím hladu mu nic neřekl. Víra nás nevytrhuje z reality života; místo toho nám dává procházet všemi nesnázemi s důvěrou v konečné dobré skončení.

- Abram znejistí ve své víře. Důsledkem je hřích; připomeňme apoštola Pavla: „A cokoli není z víry, je hřích. (Římanům 14,23)“ Manžel/manželka je pro nás z podstaty objekt erotického zájmu. Bratr/sestra je pravý opak tohoto, zde je erotický cit tabu. Abram připravuje svou ženu o výsadu, která jí právem náleží – být jeho milovanou ženou. Už v tom je hřích – svou ženu velmi ponížil. Přitom Bůh mu z ní zaslíbil tolik očekávané potomky. Saraj je nedílnou součástí jeho požehnání.

- Abram se schovává se za svoji ženu, což je projev slabosti. Navíc ji vystavuje jinému ohrožení: pro Egypťany se krásná Sára stává pokušením, kterému mohou teď snadněji podlehnout (nemusejí zabít Abrahama k tomu, aby ji získali za svou ženu.)

- Za povšimnutí pak stojí i bázeň Egypťanů před Bohem. Přestože to jsou pohané, bojí se Boha. Ponaučení: i Lidé mimo církev Kristovu mohou pociťovat bázeň před Bohem či alespoň respekt, i když třeba nejsou schopni popsat proč nebo o tom nevědí, nedovedou to zdůvodnit.

- Abram toto podceňuje. Když Egypťané zjišťují, že je Sára jeho žena, hned mu ji vrátí a jsou překvapení, jak jim to mohl Abram neříct. Abram se jich zřejmě obával zbytečně, nebyly tak zlí. Nesmí se zapomínat, že i nevěřící mohou mít zcela solidní morálku a dobré úmysly.

- Víra se nebojí okolního světa, jde do něj sebevědomě. Svět patří Bohu a Bůh v lidech probouzí touhu po dobrém. Sebevědomá víra má očekávat Boží dílo ve světě; to dobré, co už v lidech je, nemá popírat, ale spíše tomu dívat smysl, jaksi, nasazovat tomu korunu.

- Slabost toho, který má věřit a nevěří, přivádí do problémů vlastně nevinně jeho nevěřící okolí –Farao se ptá: „Jak ses to ke mně zachoval? Proč jsi mi nepověděl, že to je tvá žena? Proč jsi říkal: To je má sestra? Vždyť já jsem si ji vzal za ženu.“

- Zarážející je, že Bůh Abrama nepotrestá, ale vlastně odmění. V příběhu nezazní přímo žádné poučení, co je správné a co ne. Z toho plyne: Bůh má s námi velkou trpělivost, zná naší slabost. Někdy nás chrání a odpouští nám aniž o tom pomalu víme. Abram udělal takovou botu hned na začátku a Bůh s ním neskoncoval. Ani mi se tak nemusíme bát, že by nás Bůh někdy přestal mít rád a nadobro nás opustil. Abram je stejný člověk jako my a začíná svou cestu vlastně velkou ostudou. Je stejně nedokonalý jako my. Jeho příklad pro nás je v tom, že po tomto trapném incidentu nepropadá beznaději, neříká si „já nikdy nebudu dobrý“, ale jde s důvěrou v Boha dál.

Kulisy příběhu (inspirace pro vyprávění):

- Hlad nastal proto, že se neurodilo obilí. To se stává někdy i u nás, když je moc velké mokro nebo sucho v létě. Můžeme dovést obilí od odjinud; většina lidí takové štěstí nemá a co jim nevyroste na poli, to nemají. Děti si mohou představit, jaké by to bylo, kdyby všechno jejich jídlo muselo vyrůst na záhonku u nich na dvorku. Čekali by, co po zimě vyroste na záhonu a kdyby nic, dojedli by zásoby z loňska a už by nic nebylo.

- V Egyptě všechno dobře rostlo, protože se na jaře vylila řeka Nil z břehů a nanesla na pole úrodné bahno. Proto tam Abram jde – tam si bude moci koupit jídlo. V Egyptě neprší, voda tam přichází jen ze záplav. U nás je voda shora, u nich z zdola.

- Děti asi budou znát Egypt ze školy a různých seriálů. Můžeme jim připomenout, že tam byly pyramidy, že Egypťané uctívali Bohy s hlavami zvířat atd. V Egyptě žijí krokodýli, plameňáci. U Nilu roste rákos papyrus, ze kterého se dělá něco jako papír.

- Egypťané měli obrázkové písmo, hieroglyfy. Za každé slovo byl obrázek. Symbol dnešní nedělky je znak pro ženu. Když se k němu ještě něco přimaluje, může to být buď manželka, nebo sestra.

- Faraon bydlel v krásném paláci, na všechno měl služebníky. Vlastně mu patřila úplně celá zem a na co ukázal, to mohl mít. Proto měl také více manželek, vybral si ty nejlepší skoro jako když si třeba ve školce/družině někdo vybere ty nejlepší hračky. Myslí si, že mu všechno patří. (Možná můžeme říci: Když jsou dva lidé navzájem, patří si navzájem; maminka je tatínkova, ale tatínek je také maminky.)

- Co byly ty veliké rány, které ranily faraona? Asi jako když máme pocit, že máme smolný den. Ráno rozlijeme u snídaně čaj, potom si přetrhneme tkaničku. Přijdeme pozdě do školy, paní učitelka nás vyvolá z toho, co zrovna neumíme. Přijdeme domů a k večeři je hrachová kaše. Faraonovi třeba spadla střecha u paláce, jeho vojáci prohráli bitvu, onemocněl mu někdo z rodiny atd. a to všechno na jednou.

Co by si děti mohly z nedělky odnést:

- Proč Bůh neudělal, aby nebyl hlad? Rodiče nás taky nevodí všude za ručičku, ve škole nebo školce si musíme nějak poradit sami; přesto víme, že rodiče za námi budou stát, že na nás myslí a důvěřují nám, že si nakonec dobře poradíme. Stejně Bůh věděl, proč si vybral Abrama a proč ho má rád. Stejně si vybral a má rád nás. Abram byl stejný člověk jako my, taky mu často něco nešlo, udělal chybu atd.

- Abram udělal chybu hned na začátku. Když se něco učíme, třeba jezdit na kole, malovat, hrát na hudební nástroj, málokdy nám to jde hned. Když nám něco nejde a uděláme chybu, nemáme se vzdávat.

- I víře a tomu „být hodní“ se musíme učit. Nesmíme se vzdávat, když na začátku pořád něco děláme špatně a rodiče nás hubují.

- Za svojí rodinu se člověk nesmí stydět. Ani za sourozence, ani za starou babičku, která už je popletená atd.

- Nemusíme si hned myslet, že každý, kdo je jiný než my, je také zlý.

- Farao si myslel, že mu všechno patří a všechno může mít. Kdo si pro sebe bere všechno jen to nejlepší, špatně dopadne. Když bychom třeba snědli všechny dorty v cukrárně, bude nám hrozně špatně.

- Naše víra proměňuje pomalu i lidi kolem. Když jsme hodní, často i lidé kolem nás budou hodnější. Když nevěříme v Boha, bojíme se všech kolem a uhýbáme před nimi. Když my, kteří víme, že je Bůh, který nás má rád, podle toho nejednáme, tak kdo už potom má vědět, co je správné (Vy jste světlo světa. Nemůže zůstat skryto město ležící na hoře. Mt 5,14) Jsme trochu jako ti, kteří vedou slepé (nebo menší děti, nebo podobný příměr), kteří pomáhají na cestě slabším. Když my, kteří víme o Bohu, nebudeme jednat správně, škodíme tím těm, kteří o něm nevědí.

- Bůh Abrama nepotrestal, ale pomohl mu a ještě Abram dostal dary od Egypťanů. Bůh nám odpouští i chyby, o kterých sami pomalu nevíme. Ochránil nás od mnohých nebezpečí, o kterých ani nevíme. Bůh chce, abychom došli k němu do nebe. Když ho odmítáme poslouchat, může také svojí ochranou ruku stáhnout zpět a budeme na všechno sami. Když uděláme špatnou věc a Bůh nás nepotrestá, neznamená to, že není, ale že je tak hodný, že nás nehubuje. Ale když bychom si řekli, že budeme špatně jednat dál, proč by se o nás dál staral?

Nápady na motivační otázky:

- Už jste někdy něco pěstovali/vaši rodiče? Za jak dlouho vyroste semínko?

- Co vám nejvíc chutná ze zahrádky?

- Měli jste někdy velký hlad (na Štědrý den, na výletě atd.)?

- Jak to vypadá v Egyptě? Co tam žije za zvířata?

- Co vám nejdřív dlouho nešlo a pak jste se to naučili?

- Měli jste někdy pocit, že vás Bůh zachránil?

Kam dále

NŠ Louny

Cílová skupina

Školní

Katechetické cykly

NŠ Louny

Biblický odkaz (kat)

Genesis 12,10–20